Recensie: A year without summer ****

deSingel Antwerpen
zaterdag 13 september 2025

foto © Nicole Marianna Wytyczak

Recensie:
Geboorte, leven, liefde, lust, ons verlangen naar het eeuwige leven, naar onsterfelijkheid, zijn de centrale thema's in Florentina Holzingers jongste werk A year without summer waarmee DeSingel het nieuwe seizoen 2025-2026 aftrapt. De voorstelling is een Holzinger pur sang en leest als een synthese van haar eerdere werk. Ook hier domineert de klinische, medische sfeer.

Voor A year without summer, haalde de Oostenrijkse regisseuse haar inspiratie in het jaar 1816. Toen er een vulkaanuitbarsting was, as en mist ervoor zorgde dat de zonnestralen de aarde niet bereikten, de oogsten mislukten en er wereldwijd hongersnood was. Rond het meer van Genève kwamen in dat jaar verschillende dichters samen om in deze donkere omstandigheden spookverhalen te vertellen. Het is dan ook dat Mary Shelley, toen 18, Frankenstein creëerde. Een monster waar mensen bang van zijn, terwijl ze het zélf geschapen hebben. Tot daar de contradictie.
Terwijl onze gezondheidszorg nu nog focust op zieken genezen, exploreert A year without summer de optie wanneer deze nog meer en later misschien exclusief gaat focussen op gezondheid en er eeuwig jong uitzien wanneer er geen ziektes meer zijn. Dat doet Florentina in haar musical door uiteraard de cosmetische industrie in haar blootje te zetten. Hier door Xana Novais een haak in elke wenkbrauw en wang te laten piercen met de live camera erop en haar een scène later op te laten trekken naar de nok van het theater. Zeker, het verwijst naar een tenhemelopneming maar bovenal voelt deze letterlijke facelift waarbij we Xana breed zien lachen vooral als striemende kritiek aan het adres van de schoonheidsindustrie aan.
Robotisering zien we dan weer opduiken wanneer er 4 robothonden een choreo uitvoeren in een afgesloten ruimte. Zelfs als ze op hun rug liggen, weten ze terug op hun vier poten te staan. Verder kunnen ze wandelen, springen, of goeiedag zeggen door met een pootje te zwaaien. In de eindscène komt er eentje zelfs hulpmiddelen aanreiken.
Jammer dat deSingel ons niet op de allereerste rij gezet heeft, omdat daar de ervaring in de splashzone nog indrukwekkender moet zijn. We zien oude vrouwen een pamper aankrijgen en constant verzorgd worden, een vuile pamper ververst worden tot dit alles eindigt in een grote gore scène in het ziekenhuis waar de schijterij van de muren druipt, de toiletten overlopen en het bruine goedje langs alle kanten spettert. De eerste rij heeft veruit de beste seats die de beleving nóg intenser maakt. Kijk, als je weet dat we de legendarische toiletscène uit Trainspotting veruit tot een van onze favoriete filmscènes rekenen, dan weet je dat we hier ontzettend van genoten hebben. Alleen, zagen we dit effect van kilometers ver al aankomen toen

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

de tuinslangen aangerukt werden en de luidsprekers aan de zijkant van het podium plastic over zich kregen tijdens de podiumwissel.

We volgen Holzingers werk dan ook al jaren en net zoals het piercen, kwamen ook in deze voorstelling lichaamssappen, slijm en bloed voor. In haar rechterbovenbeen liet Florentina bijvoorbeeld in het begin van A year without summer drie hechtingen live losmaken zodat de snede terug opende alsof het een vagina was. Die werd met een schaar opengesperd en vervolgens werd er een klein plastic baby'tje uitgehaald. We waren nog geen half uur ver in deze ruim twee uur durende voorstelling, en stelden dan al vast dat enkele toeschouwers die kennelijk de triggerwarnings en het programmablaadje niet gelezen hadden, de uitgang opzochten.

Stellen dat Florentina Holzingers werk expliciet is, is dan ook een understatement. Al tijdens de openingsscène die baadt in een oranje vulkanische gloed terwijl er veel rook boven het podium hangt, staat lust onder de vrouwen centraal. Beffen, een 69-standje, vingeren, een voorbindpenis aandoen, … we zien het allemaal. Niet veel later wordt er een levensgroot opblaasbaar bovenlichaam van een vrouw centraal op het podium geplaatst met een vagina, borsten en enkel het bovenste stuk van bovenbenen en -armen eraan. Uit de vagina zien we de performers een voor een komen. Een verwijzing naar 'Het ontstaan van de wereld' van Courbet is dat.

Verder linkt A year without summer onder andere naar de Griekse mythologie met Prometheus en Hades, en wordt de draak gestoken met de psychoanalyse van Sigmund Freud (penisnijd, hysterie, castratieangst). Die laatste term wordt uitgelegd aan de hand van een "live" camera die in de vagina van een vrouw wordt ingebracht waarbij we onderweg een gebit en enkele losse wijsheidstanden zien. Op den duur zien we er zelfs twee valse gebitten die klapperen. Hilarisch. Eerder in de voorstelling zagen we Sophie Duncan ook even paaldansen aan de pole wanneer die in de lucht gehesen wordt. Alleen is dat hier geen gewone paal, maar een infuus staander.

Absoluut, er wordt live gezongen in A year without summer muzikaal begeleid door Born in Flamez en Stefan Schneider. En nee, de dames halen niet het West End-niveau hoewel ze best wel goed zingen. Op zich is dat ook niet nodig want ook het musicalgenre wordt namelijk wel in haar blootje gezet. Zo verwijst de productie onder andere naar Mary Poppins met 'These a a few of my favourite pills' na een opsomming van medicijnen tegen paniek- en angstaanvallen. De voorstelling neemt zelfs een bestaande song over, namelijk 'Ewigkeit' uit de cultmusical Tanz der Vampire, hier in het Engels gebracht: 'Immortality'. In de originele song beklagen vampieren zich hun eeuwige leven en het feit dat alles zich gewoon steeds herhaalt. Een nummer dat Holzinger dan ook als gegoten zit.

Kitsch, camp en cult, ze flirt er namelijk ook zelf danig mee in al haar shows al moeten we toegeven dat we het effectbejag van kilometers ver ondertussen zien aankomen, ook zij lijkt dus wat ons betreft in herhaling te vallen, en kan wat vers bloed/inspiratie gebruiken. Wat niet wegneemt dat we geboeid keken naar deze spektakelmusical die eindigt op de tonen van Queens 'Who wants to live forever?'. Wie had dat gedacht, dat nu Studio 100 daarmee gestopt is in Puurs, deSingel voor dat genre zou gaan? Er zijn geen zekerheden meer in dit leven.

< Bert Hertogs >

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.